

หน่วยเสียงอักษรหมู่ 見 ในภาษาจีนยุคใกล้ : กรณีศึกษาการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรู สู่ภาษาจีนในพระคริสตธรรมคัมภีร์หมวดเบญจบรรณ¹

ณัฐเสกข์ นาคสิทธิ์²
จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ³

Received: November 27, 2021

Revised: March 30, 2022

Accepted: May 4, 2022

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้นำเสนอการสืบสร้างเสียงพยัญชนะต้นของอักษรจีนในกลุ่มอักษรหมู่ 見 ในระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้ (ช่วงปลายราชวงศ์ชิง) โดยใช้วิธีการศึกษาผ่านการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรูสู่ภาษาจีนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ หมวดเบญจบรรณ โดยเนื้อหาจะประกอบไปด้วยการแนะนำพระคัมภีร์ในเบื้องต้น การแปลพระคัมภีร์และการวิเคราะห์เสียงพยัญชนะต้นของอักษรหมู่ 見 ที่สืบสร้างได้จากผลการวิจัยการถ่ายถอดเสียงนี้ และสรุปความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้กับระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบันของอักษรหมู่ 見 โดยพบว่าอักษรหมู่ 見 มีเสียงอ่านเป็นเสียง [k] และ [te] ซึ่งในระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้มีเพียงเสียง [k] เท่านั้น ส่วนเสียง [te] เพิ่งเกิดขึ้นในระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบัน จากอิทธิพลของส่วนท้ายพยางค์ที่มีสระนำหรือสระหลักเป็นเสียง [i] หรือ [y]

คำสำคัญ: การถ่ายถอดเสียง, อักษรหมู่ 見, ภาษาฮีบรู, ภาษาจีนยุคใกล้, ภาษาจีนปัจจุบัน

¹ บทความฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การถ่ายถอดเสียงภาษาฮีบรูเป็นภาษาจีน: กรณีศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ หมวดเบญจบรรณ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² หน่วยงานผู้แต่ง : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อีเมล : natthasakenaksit@gmail.com

³ หน่วยงานผู้แต่ง : ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Jian group initial phoneme in Early-Mandarin : A case study from the Hebrew-Chinese transliteration of the Pentateuch Bible⁴

Natthasake Naksit⁵

Chatuwit Keawsuwan⁶

Received: November 27, 2021

Revised: March 30, 2022

Accepted: May 4, 2022

Abstract

This article presents a reconstruction of the Jian group initial phoneme in the Early Mandarin sound system (late Qing dynasty) through research into the Pentateuch Bible's transliteration from Hebrew to Chinese. This article will include an introduction to the Bible, its translation to Chinese and the resulting analysis of the Jian group initial phoneme, with a summary of the differences in the Jian group initial between the sound system of Early Mandarin and Modern Chinese. Results show the Jian group initial in Early Mandarin represented only the [k] phoneme, while in Modern Chinese two different phonemes can be used: [k] and [tɕ]. Furthermore, the phoneme [tɕ] can be distinguished from [k] by presence of rhymes that have [i] or [y] as their medial or nucleus vowels.

Keywords: Transliteration ; Jian group initial ; Hebrew ; Early Mandarin ; Modern Chinese

⁴ This article is a part of the thesis, "Transliteration from Hebrew to Chinese: Pentateuch Bible" in Master of Arts Program in Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University.

⁵ Affiliation : Master of Arts Program in Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University
Email : natthasakenaksit@gmail.com

⁶ Affiliation : Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University

1. บทนำ

การถ่ายทอดเสียง (Transliteration) คือการใช้อักษรของภาษาหนึ่งในการกำกับระบบเสียงของอีกภาษาหนึ่ง โดยทั่วไปมักปรากฏในการแปลชื่อและคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ สำหรับการถ่ายทอดเสียงในบริบทของภาษาจีนนั้นจึงหมายถึงการใช้อักษรจีนถ่ายทอดเสียงจากชื่อหรือคำศัพท์ในภาษาอื่น เช่น การถ่ายทอดเสียงภาษาสันสกฤตมาเป็นภาษาจีนในบทสวดมนต์ ธารณีสูตรในสมัยราชวงศ์ถัง (Gu, 2015, p. 49) ซึ่งการถ่ายทอดเสียงบทสวดมนต์เช่นนี้จำเป็นต้องมีความแม่นยำและถูกต้อง คือออกเสียงได้ตรงตามต้นฉบับ (หรือใกล้เคียงให้มากที่สุด) เพื่อรักษาอัตลักษณ์และความคมชัดของคัมภีร์และมนต์ต่าง ๆ ไว้ จึงมีการใช้อักษรจีนที่มีเสียงอ่านเหมือน (หรือใกล้เคียง) กับเสียงอ่านในภาษาสันสกฤตมาถ่ายทอด มนต์เหล่านั้นจึงถูกแปลมา อย่างใกล้เคียงกับเสียงของภาษาต้นฉบับมากที่สุด

แต่เมื่อเวลาผ่านไป ภาษาจีนเองก็มีวิวัฒนาการอยู่ตลอดเวลา ระบบเสียงจีนโบราณแต่เดิมาก็กลายเป็นระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบัน อักษรจีนที่แต่เดิที่เคยถ่ายทอดเสียงภาษาสันสกฤตไว้อย่างแม่นยำก็กลายเป็นเสียงต่างไปจากเดิม ทำให้คนในยุคปัจจุบันไม่สามารถใช้เสียงภาษาปัจจุบันไปอ่านเอกสารการถ่ายทอดเสียงในสมัยโบราณได้ แต่ในทางกลับกันเอกสารการถ่ายทอดเสียงเหล่านั้นได้กลายเป็นร่องรอยของการบันทึกระบบเสียงภาษาโบราณ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ระบบเสียงโบราณ และย้อนรอยวิวัฒนาการของระบบเสียงผ่านภาษาต้นทางที่อักษรจีนเคยถ่ายทอดเสียงไว้ ดังนั้นหากต้องการจะ เห็นภาพสังเขปของระบบเสียงภาษาจีนสมัยราชวงศ์ถัง ก็ต้องสืบสร้างจากหลักฐานการถ่ายทอดเสียงภาษาสันสกฤตที่ถ่ายทอดเสียงในยุคเดียวกัน ก็จะทราบได้ในเบื้องต้นว่าอักษรตัวใดเคยมีเสียงอ่านในบ้าง

ในทางเดียวกัน การแปลพระคัมภีร์ฉบับยูเนียนเกิดขึ้นในช่วงสุดท้ายของราชวงศ์ซิงจนถึงช่วงต้นของยุคราชอาณาจักรจีน (เริ่มวางแผนการแปลในปี 1890 แปลแล้วเสร็จในปี 1919) (You, 2019a) จนปัจจุบันนี้พระคัมภีร์ฉบับนี้ยังคงเป็นแม่แบบในการถ่ายทอดชื่อจากภาษาต้นทางให้กับพระคัมภีร์ฉบับต่อ ๆ มา และได้รับความนิยมสูงจากผู้อ่านผู้ใช้ภาษาจีน ดังนั้นชื่อบุคคล และชื่อสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏในพระคัมภีร์และได้รับการแปลผ่านการถ่ายทอดเสียงมาในรูปอักษรจีนก็ได้กลายเป็นร่องรอยของการบันทึกระบบเสียงภาษาจีนช่วงปลายราชวงศ์ซิง และหากต้องการศึกษาระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้ (สมัยปลายราชวงศ์ซิง) พระคัมภีร์ภาษาจีนที่ถ่ายทอดเสียงภาษาฮีบรูไว้ก็เป็นทางเลือกที่ดี เนื่องจากภาษาฮีบรูมีระบบอักษรที่แสดงเสียงอ่านชัดเจน ทำให้สามารถเห็นถึงภาพสะท้อนเสียงอ่านของอักษรจีนที่ใช้ในการถ่ายทอดเสียงได้ ผู้เขียนจึงสนใจและมุ่งศึกษาการถ่ายทอดเสียงนี้เพื่อสืบสร้างระบบเสียงภาษาจีนเมื่อราว 100 ปีก่อนว่ามีความเหมือนหรือต่างกับระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบันอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของหน่วยเสียงพยัญชนะต้นหมู่ 見 ของภาษาจีนยุคใกล้กับภาษาจีนปัจจุบัน ผ่านการถ่ายทอดเสียงจากภาษาฮีบรู

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทราบความแตกต่างระหว่างระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาจีนยุคใกล้กับภาษาจีนปัจจุบัน และเป็นแนวทางในการศึกษาและสืบสร้างเสียงภาษาโบราณผ่านเอกสารที่มีการถ่ายทอดเสียงจากภาษาต่างประเทศ

4. ขอบเขต

วิสามานยนามที่ปรากฏในพระคัมภีร์หมวดเบญจบรรณทั้ง 5 เล่ม จำแนกเป็นชื่อบุคคล ชื่อสถานที่และชื่ออื่น ๆ⁷ โดยใช้คัมภีร์ภาษาต้นทางจากพระคัมภีร์ภาษาฮีบรู ฉบับ BHS⁸ (Biblia Hebraica Stuttgartensia) จัดทำโดยสมาคมพระคริสตธรรมเยอรมนี ตีพิมพ์ในปี 1997 และสำหรับคัมภีร์ภาษาปลายทางจะใช้พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาษาจีน ฉบับยูเนียน (Chinese Union Version) 《聖經和合本》 จัดทำโดยสมาคมพระคริสตธรรมฮ่องกง ตีพิมพ์ในปี 2006 โดยผู้เขียนจะคัดเลือกเฉพาะชื่อที่ถูกถ่ายทอดด้วยอักษรที่อยู่ในอักษรบอกเสียงพยัญชนะต้นหมู่ 見 เท่านั้น

สำหรับพระคัมภีร์ภาษาฮีบรู ฉบับ BHS โดยสมาคมพระคริสตธรรมเยอรมนี ตีพิมพ์ในปี 1997 เป็นพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เรียบเรียงโดย พอล คาร์ทเล โดยเป็นคัมภีร์ฉบับปรับปรุงจากพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูฉบับก่อนหน้า ได้แก่ Biblia Hebraica ของรูดอล์ฟ คิทเทล (Kittel, 1997, p. XII)

พระคัมภีร์ BHS ถือเป็นส่วนหนึ่งในชุดพระคัมภีร์หลายฉบับซึ่งเรียกรวมกันว่าเป็นพระคัมภีร์ภาษาฮีบรู BH (Biblia Hebraica) คัมภีร์เหล่านี้มีประวัติการปรับปรุงมาหลายครั้ง โดย 3 ครั้งแรกเป็นผลงานของรูดอล์ฟ คิทเทล ที่เรียบเรียงพระคัมภีร์จากต้นฉบับที่เขียนด้วยลายมือ Leningrad Codex ฉบับ B19^A โดยฉบับแรก (เรียกว่า BH1) เผยแพร่ในปี 1901 และฉบับที่สอง (BH2) เผยแพร่ในปี 1913 และฉบับที่สาม (BH3) เผยแพร่ในปี 1937 โดยฉบับ BHS นับเป็นฉบับที่สี่ของชุดพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูนี้ โดยมีการแก้ไขปรับปรุงจากฉบับ BH3 บางประการ ได้แก่ การจัดหน้า ข้อความ เชิงอรรถและอรรถาธิบายต่าง ๆ เนื่องจากแทนพิมพ์เดิมของฉบับก่อนหน้าถูกทำลายโดยระเบิดในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 รูปแบบการจัดหน้าของพระคัมภีร์ฉบับ BHS จึงต่างจากฉบับ BH3 อย่างไรก็ตามข้อความในคัมภีร์เกือบทั้งหมดยังคงยึดตามต้นฉบับ โดยมีการปรับปรุงน้อยมาก โดยระบุว่ามีการแก้ไขเพียงเครื่องหมายวรรคตอนในข้อพระคัมภีร์เท่านั้น ไม่ได้มีการแก้ไขตัวอักษรหรือเครื่องหมายสระ (Kittel, 1997, p. XII)

พระคัมภีร์ฉบับ BHS ทำการเรียบเรียงคัมภีร์อยู่เป็นเวลา 7 ปี (1969-1975) มีผู้เรียบเรียงจำนวน 15 ท่าน โดยมีบรรณาธิการใหญ่คือ พอล คาร์ทเล อย่างไรก็ตามทุกท่านต่างให้เกียรติรูดอล์ฟ คิทเทล โดยใช้ชื่อของท่านเป็นบรรณาธิการด้วยเช่นกัน ถึงแม้คิทเทลจะเสียชีวิตไปแล้ว (Kittel, 1997, pp. I-II)

โดยพระคัมภีร์ฉบับนี้มีต้นฉบับพื้นฐานมาจาก Leningrad Codex ฉบับ B19^A ซึ่งเป็นเอกสารต้นฉบับพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูเขียนด้วยลายมือที่เก่าแก่และสมบูรณ์ที่สุด โดยผู้เขียนพบว่าพระคัมภีร์ ฉบับ BHS มีเครื่องหมายบอกเสียงสระและการเน้นพยางค์ตรงกับที่ปรากฏในต้นฉบับ Leningrad Codex ทำให้ยืนยันได้ว่าพระคัมภีร์ฉบับ BHS มีลักษณะตรงตามต้นฉบับดั้งเดิมของเอกสารมาโซเรติกและต้นฉบับในการแปลพระคัมภีร์ภาษาจีน

⁷ อาจเป็นชื่อวันสำคัญ เดือนและเทศกาล ทูตสวรรค์และศัพท์เฉพาะทางศาสนา

⁸ พระคัมภีร์ฉบับ BHS นี้ถูกระบุว่าสอดคล้องกับต้นฉบับมาโซเรติกที่ใช้ในการแปลพระคัมภีร์ฉบับยูเนียน (You, 2019b)

สำหรับพระคัมภีร์ภาษาจีน ฉบับยูเนียน โดยสมาคมพระคริสตธรรมฮ่องกง ตีพิมพ์ในปี 2006 เป็นฉบับปรับปรุงของต้นฉบับเดิม ซึ่งมีชื่อเดิมว่า “ฉบับยูเนียนภาษาราชการ” ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “ฉบับยูเนียน” เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ 22 เมษายน ค.ศ. 1919 โดยพระคัมภีร์ฉบับนี้มีประวัติเริ่มต้นในปี 1890 สมาคมมิชชันนารีจีนได้วางแผนแปลพระคัมภีร์ฉบับภาษาจีนที่อ่านง่าย เข้าใจความหมายได้โดยทั่ว มีภาษาสละสลวยงดงามและเคารพต้นฉบับ โดยในปีต่อมาจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการแปล โดยมีการแปลคัมภีร์เป็นสามรูปแบบ คือ ภาษาโบราณแบบแผน (深文言) ภาษาโบราณประยุกต์ (浅文言) และภาษาจีนปัจจุบัน (白话文) (ภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไปในยุคนั้น ๆ) (Chinese Bible Translation, n.d.)

คณะผู้แปลคัมภีร์ฉบับนี้ประกอบด้วยผู้แปลชาวตะวันตกและผู้แปลชาวจีน โดยที่ปรากฏชื่อว่ามีส่วนร่วมในการแปล ได้แก่ คาลวิน วิลสัน มาเทียร์ จากคริสตจักรเพรสไบทีเรียนแห่งอเมริกา ซอนซี กูตริช จากคริสตจักรคอนกรีทอินชันทัน เป้าคังหิง กลุ่มคริสตจักรแบปติสต์จีน จอร์จ โอเว่น จากคริสตจักรลอนดอน และผู้ช่วยทั้งชาวจีนและตะวันตกอีก 16 ท่าน โดยมีการกำหนดต้นฉบับที่ใช้ในการแปลคือเอกสารมาโซเรติก (Chinese Bible Translation, n.d.)

ในปี 1906 พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ก็แปลเสร็จสมบูรณ์ จากนั้นในปี 1907 จึงเริ่มการแปลภาคพันธสัญญาเดิม ต่อมาในปี 1908 คาลวินได้เสียชีวิตลง กูตริชจึงดำรงตำแหน่งประธานการแปลต่อ และดำเนินการแปลภาคพันธสัญญาเดิมจนครบในปี 1917 และหลังจากผ่านการตรวจแก้ภาคพันธสัญญาใหม่อีกรอบในปี 1918 คณะผู้แปลก็เรียบเรียงและตรวจทานคัมภีร์ฉบับสมบูรณ์และเริ่มตีพิมพ์เผยแพร่ในปี 1919 นั่นเอง (Chinese Bible Translation, n.d.)

โดยผู้เขียนได้ตรวจสอบเปรียบเทียบกับต้นฉบับแรกที่ตีพิมพ์ในปี 1919 พบว่ามีการใช้วิสามานยนามตามต้นฉบับถึงแม้พระคัมภีร์ฉบับยูเนียน ฉบับตีพิมพ์ปี 1939 จะมีการแก้ไขชื่อสถานที่บางชื่อให้สอดคล้องกับความนิยมทั่วไป แต่ฉบับปี 2006 ยังคงรักษาการแปลและการถ่ายทอดเสียงวิสามานยนามทั้งหมดตามฉบับปี 1919 อย่างชัดเจน

ทั้งนี้ การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาการถ่ายทอดเสียงครบทั้งระบบเสียงพยัญชนะต้นและส่วนท้ายพยางค์ แต่ผู้เขียนคัดเลือกลักษณะเฉพาะส่วนของอักษรหมู่ 見 มานำเสนอเท่านั้น

5. วิธีการวิจัย

เทียบเคียงชื่อต่าง ๆ ในพระคัมภีร์ภาษาจีนกับภาษาฮีบรู และศึกษาวิธีการถ่ายทอดเสียง จากนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะอักษรที่อยู่ในอักษรบอกเสียงพยัญชนะต้นหมู่ 見 เพื่อสำรวจว่าอักษรหมู่ 見 ในระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้ถ่ายทอดเสียงได้บ้างในภาษาฮีบรู และวิเคราะห์อย่างเจาะจงถึงเสียงพยัญชนะต้นของอักษรหมู่นี้ว่าน่าจะเป็นเสียงใดและแตกต่างจากภาษาจีนปัจจุบันอย่างไร

6. ข้อมูลเกี่ยวกับพระคัมภีร์

6.1 พระคัมภีร์

พระคริสตธรรมคัมภีร์ เป็นคัมภีร์ทางศาสนาของศาสนาคริสต์ โดยเป็นการบันทึกเรื่องราว วรรณกรรม บทเพลง สรรเสริญ และการสอนการดำเนินชีวิตตามแนวคำสอนของพระเจ้า ซึ่งถือเป็นวัตรปฏิบัติที่คริสตชนพึงยึดถือและปฏิบัติตาม

ทั้งนี้คริสตชนมีความเชื่อกันว่าพระคัมภีร์นี้เขียนขึ้นตามการตรัสจากพระเจ้า ทำให้พระคัมภีร์อาจถูกเรียกว่า พระวจนะของพระเจ้า คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ เนื่องมาจากว่าในคัมภีร์แต่ละเล่มมักมีการเชื่อมโยงความหมายและเนื้อความเข้าด้วยกัน รวบรวมว่ามีผู้เขียนคนเดียวกัน ทั้งที่บางเล่มมีระยะเวลาในการเขียนต่างกันถึง 1,000 ปี ทั้งนี้พระคริสตธรรมคัมภีร์ ประกอบด้วยคัมภีร์ย่อยจำนวน 66 เล่ม ซึ่งสามารถจัดองค์ประกอบคัมภีร์แต่ละส่วนได้เป็น 2 ภาค คือ ภาคพันธสัญญาเดิม (39 เล่ม) และภาคพันธสัญญาใหม่ (27 เล่ม) (Biblica Thailand, 2011, p. III-VIII)

ในภาคพันธสัญญาเดิม ยังสามารถแบ่งได้อีก 4 หมวด ได้แก่ หมวดเบญจบรรณ หมวดประวัติศาสตร์ หมวดกวีนิพนธ์ และหมวดผู้เผยพระวจนะ ทั้งนี้ผู้เขียนได้มุ่งศึกษาเฉพาะหมวดเบญจบรรณเท่านั้น โดยตามประวัติศาสตร์แล้ว ทั้งชาวยิวและคริสเตียนต่างเชื่อว่าโมเสสเป็นผู้เขียนหรือผู้เรียบเรียงคัมภีร์ทั้ง 5 เล่มในหมวดเบญจบรรณนี้ โดยชาวยิวนิยมเรียกคัมภีร์หมวดนี้ว่าโทราห์ แปลว่า “กฎหมาย” ทั้งในพระคัมภีร์เล่มอื่น ๆ ก็มีการอ้างถึงคัมภีร์หมวดนี้ว่าโมเสสเป็นผู้บัญญัติ ทั้งนี้เป็นคติตามธรรมเนียมที่ยึดถือกันมา แต่จากการศึกษาแล้วพบว่ามีการแก้ไขบางคำในคัมภีร์หมวดนี้ภายหลังยุคโมเสส นอกจากนี้พระคัมภีร์บางส่วนของเล่มเฉลยธรรมบัญญัติ ยังมีการบันทึกถึงมรณกรรมของโมเสส ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีผู้เขียนคนอื่นร่วมในการเขียนและเรียบเรียงพระคัมภีร์หมวดนี้ด้วย

ประเด็นเรื่องระยะเวลาที่บันทึกพระคัมภีร์หมวดนี้ หากนับปีตามที่บันทึกในพระคัมภีร์เล่ม 1 พงศกษัตริย์ ที่มีการกล่าวถึงการสร้างพระวิหารในรัฐอิสราเอลโบราณว่า “ปีที่สี่แห่งรัชกาลโซโลมอน” ซึ่งตรงกับ “ปีที่สี่ร้อยแปดสิบ หลังจากอิสราเอลออกมาจากแผ่นดินอียิปต์” และปีที่สี่แห่งรัชกาลโซโลมอน คือปีที่ 966 ก่อนคริสตกาล ดังนั้นปีที่โมเสสนำคนอิสราเอลออกจากอียิปต์ คือปีที่ 966+480 ซึ่งตรงกับ 1,446 ปีก่อนคริสตกาล และหากนับรวมการเดินทางวนเวียนในถิ่นกันดาร 40 ปี ตามที่พระคัมภีร์บันทึก ช่วงเวลาที่โมเสสเริ่มบันทึกพระคัมภีร์หมวดนี้ จนถึงก่อนที่โมเสสจะเสียชีวิต จึงอยู่ในช่วงเวลาระหว่าง 1,446-1,406 ปี ก่อนคริสตกาล

เนื่องจากเป็นคัมภีร์ชุดแรกที่สุดในบรรดาคัมภีร์ทั้งหมด ทำให้มั่นใจได้ว่าวิสามานยนามในคัมภีร์หมวดนี้จะมีความเป็นภาษาฮีบรูดั้งเดิมมากที่สุด (Biblica Thailand, 2011, p. 2) ผู้เขียนจึงเลือกศึกษาการถ่ายทอดเสียงในคัมภีร์หมวดนี้เป็นหลัก เพื่อให้เห็นหลักการถ่ายทอดเสียงจากภาษาฮีบรูมาเป็นภาษาจีนอย่างตรงไปตรงมาที่สุด ผู้เขียนจึงขอลงรายละเอียดของหมวดเบญจบรรณไว้ดังนี้

เบญจบรรณ หมายถึง “หนังสือห้าเล่ม” เป็นคัมภีร์ห้าเล่มแรกสุดในบรรดาคัมภีร์ทั้งหมด ประกอบด้วยพระธรรม 5 เล่ม ได้แก่ ปฐมกาล (ย่อว่า ปฐก.) อพยพ (ย่อว่า อพย.) เลวีนิติ (ย่อว่า ลนต.) กันดารวิถี (ย่อว่า กตว.) และเฉลยธรรมบัญญัติ (ย่อว่า ฉธบ.) ซึ่งมีรายละเอียดของเนื้อหาดังต่อไปนี้

ปฐมกาล หมายถึง “จุดกำเนิด” พระธรรมเล่มนี้กล่าวถึงการทรงสร้างของพระเจ้า จุดกำเนิดของมนุษย์ การทำบาปของมนุษย์ และวิถีทางที่พระเจ้าปฏิบัติต่อมนุษย์ ซึ่งหลาย ๆ เรื่องราวในพระธรรมเล่มนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เช่น เรื่องของอาดัมกับอีฟในสวนเอเดน เรื่องโนอาห์กับเหตุการณ์น้ำท่วมโลก เรื่องของโยเซฟกับการทำนายฝันฟาโรห์ เป็นต้น (Thailand Bible Society, 2006, p. 1)

อพยพ หมายถึง “การย้ายถิ่นที่อยู่” พระธรรมเล่มนี้บอกเล่าเรื่องราวการอพยพออกจากอียิปต์ของชนชาติอิสราเอล ภายใต้การนำของพระเจ้าอย่างโมเสส ซึ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายในสื่อสมัยใหม่ต่าง ๆ ทั้งภัยพิบัติ 10 ประการในอียิปต์ การข้ามทะเลแดงไปยังแผ่นดินคานาอัน เป็นต้น (Thailand Bible Society, 2006, p. 77)

เลวีนิติ หมายถึง “กฎหมายของคนเลวี” พระธรรมเล่มนี้บอกแนวทางและวิธีการปฏิบัติศาสนกิจและดำรงตนอย่างถูกต้องตามที่พระเจ้าตรัสสั่ง “เลวี” เป็นชื่อชนเผ่า 1 ใน 13 เผ่าของอิสราเอล ที่ทำหน้าที่ดูแลสถานที่และเครื่องมือเครื่องใช้ในการนมัสการพระเจ้า “กฎหมายของคนเลวี” จึงเป็นข้อปฏิบัติต่าง ๆ ตามที่ระบุในศาสนพิธีนั่นเอง (Thailand Bible Society, 2006, p. 143)

กัณดารวิถี หมายถึง “เส้นทางอันยากลำบาก” พระธรรมเล่มนี้บอกเล่าเหตุการณ์หลังจากชาวอิสราเอลข้ามทะเลแดงมาแล้ว และเตรียมตัวจะเข้าสู่คานาอัน แต่หนทางไปสู่คานาอันนั้นเป็นทะเลทรายและถิ่นกันดาร สร้างความยากลำบากและความท้อถอยให้กับคนอิสราเอลจนเกิดการกบฏและต่อต้านโมเสสกันหลายครั้ง ตลอดระยะเวลา 40 ปีในการเดินทาง (Thailand Bible Society, 2006, p. 190)

เฉลยธรรมบัญญัติ หมายถึง “การอธิบายบัญญัติทั้งหลาย” เป็นการสรุปคำสอนและธรรมบัญญัติที่โมเสสได้ให้ไว้เป็นชุด ๆ ซึ่งโมเสสได้เขียนย้ำเรื่องราวและคำสอนเหล่านั้นอีกครั้งก่อนที่ตัวโมเสสเองจะเสียชีวิตและคนอิสราเอลต้องเดินทางต่อไปสู่แผ่นดินพันธสัญญา (Thailand Bible Society, 2006, p. 257)

6.2 การแปลพระคัมภีร์

การแปลพระคัมภีร์มาเป็นภาษาจีนมีมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถังและเรื่อยมาจนถึงราชวงศ์หยวน หมิงและชิงตามลำดับ แต่คัมภีร์แปลส่วนมากนั้นสูญหายไปแล้วตามกาลเวลา โดยในปัจจุบันพระคัมภีร์ฉบับแปลภาษาจีนที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดคือฉบับยูเนี่ยน หรือภาษาจีนเรียกว่า 《和合本》 หมายถึงคัมภีร์ฉบับร่วมกันแปล คือนักแปลต่างชาติและนักแปลชาวจีนร่วมมือกันแปล พวกเขายึดความถูกต้องของเนื้อหาเป็นหลัก ใช้เวลาแปลทั้งสิ้น 13 ปี ผ่านกระบวนการตรวจทานและแก้ไขอยู่หลายครั้ง ก็ได้พระคัมภีร์ฉบับแปลจีนที่ความหมายชัดเจนชัดคำ มีภาษางดงามและเหมาะแก่บริบทของผู้่านชาวจีนมากที่สุด (J. Liu, 2008, p. 79) พระคัมภีร์ฉบับนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ทั้งยังถูกยกให้เป็นแบบอย่างของวรรณกรรมภาษาจีนสมัยใหม่อีกด้วย ทั้งนี้พระคัมภีร์ฉบับยูเนี่ยน ยึดระบบเสียงภาษาราชการ (官话) เป็นระบบเสียงหลัก (You, 2019a)

พระคัมภีร์ฉบับยูเนี่ยนมีต้นฉบับภาษาดั้งเดิมในการแปลคือเอกสารมาโซเรติกสำหรับการแปลภาคพันธสัญญาเดิมจากภาษาฮีบรู และใช้พระคัมภีร์ฉบับเทคตุส รีเซปตุส (Textus Receptus) ในการแปลภาคพันธสัญญาใหม่จากภาษากรีก โดยมีพระคัมภีร์ฉบับคิงเจมส์ (King James Version) ในการเทียบเคียงความหมายจากภาษาอังกฤษ (You, 2019b) ดังนั้นการถ่ายทอดเสียงชื่อเฉพาะจากภาษาต้นทาง จึงเป็นการถ่ายทอดเสียงจากภาษาฮีบรูและภาษากรีกโดยตรง

ทั้งนี้ พระคัมภีร์ฉบับที่ผู้เขียนใช้ในการศึกษาเป็นพระคัมภีร์ฉบับยูเนี่ยน ที่ตีพิมพ์ในปี 2006 ซึ่งมีการรักษาการถ่ายทอดเสียงชื่อต่าง ๆ ตามอย่างต้นฉบับที่แปลครั้งแรก ถึงแม้จะพบว่าในฉบับปรับปรุงในขั้นหลังนั้นมีการปรับเปลี่ยนชื่อสถานที่⁹ และชื่อบุคคลบางชื่อ¹⁰ เพื่อความเหมาะสมต่อผู้อ่านมากขึ้น แต่ในฉบับปี 2006 ที่ผู้เขียนใช้ในการศึกษานี้ยังคงยึดตามชื่อดั้งเดิมที่แปลครั้งแรกและเผยแพร่ในปี 1919

⁹ มีการแก้ไขชื่อสถานที่ คือเมือง “ดามัสกัส” (ปรากฏใน ปฐมก. 14:15) จาก 大马色 เป็น 大马士革 ซึ่งในฉบับภาษาฮีบรูอ่านว่า דַּמָּשֶׁק /*Damma:seq*/ ซึ่งสอดคล้องกับการแปลว่า 大马色 มากกว่า การแก้ไขเป็น 大马士革 จึงเป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับชื่อในภาษาอังกฤษที่รู้จักกันทั่วไปว่า Damascus (Chinese Bible, n.d.)

¹⁰ มีการแก้ไขชื่อบุคคล คือ “รูเบน” (ปรากฏใน ปฐมก. 29:32) จาก 流便 เป็น 吕便 เนื่องจากคำว่า 流便 มีความหมายชวนให้คิดถึงการขับถ่าย ซึ่งไม่เหมาะสมในการอ่านคัมภีร์ จึงได้มีการพิจารณาแก้ไขการใช้อักษรใหม่เป็น 吕便 ในฉบับปรับปรุงปี 1988 (Huang, 2004)

7. ระบบเสียงภาษาฮีบรู

ภาษาฮีบรูมีอักษรทั้งหมด 22 ตัว โดยปกติอักษร 1 ตัวจะมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยเสียง ซึ่งอธิบายลักษณะของเสียงแต่ละฐานได้ดังนี้

เสียงฐานริมฝีปาก (Bilabial) เสียงในฐานนี้ประกอบด้วยคู่เสียงกักก้องและไม่ก้อง ๖ [b] ๖ [p] เสียงนาสิก ๖ [m] และเสียงกึ่งสระ ๑ [w]

เสียงฐานปุ่มเหงือก (Alveolar) เสียงในฐานนี้ประกอบด้วยคู่เสียงกักก้องและไม่ก้อง ๗ [d] ๖, ๗ [t] เสียงนาสิก ๖ [n] เสียงเสียดแทรกก้องและไม่ก้อง ๓ [z] ๖, ๓, ๖ [s] เสียงข้างลิ้น ๖ [l] และเสียงรวิ ๑ [r]

เสียงฐานหลังปุ่มเหงือก (Postalveolar) เสียงในฐานนี้มีเสียงเสียดแทรกไม่ก้อง ๖ [ʃ]

เสียงฐานเพดานแข็ง (Palatal) เสียงในฐานนี้มีเสียงกึ่งสระ ๑ [j]

เสียงฐานเพดานอ่อน (Velar) เสียงในฐานนี้ประกอบด้วยคู่เสียงกักก้องและไม่ก้อง ๓ [g] ๖ [k]

เสียงฐานลิ้นไก่ (Uvular) เสียงในฐานนี้มีเสียงกักไม่ก้อง ๑ [q]

เสียงฐานผนังคอ (Pharyngeal) เสียงในฐานนี้ประกอบด้วยคู่เสียงเสียดแทรกก้องและไม่ก้อง ๖ [ʕ] ๓ [ħ]

เสียงฐานเส้นเสียง (Glottal) เสียงในฐานนี้ประกอบด้วยเสียงกักไม่ก้อง ๓ [ʔ] และเสียงเสียดแทรกไม่ก้อง ๓ [h]

ส่วนด้านเสียงสระ ภาษาฮีบรูมีสระ 3 กลุ่มคือกลุ่ม กลุ่มสระอะ /a/ กลุ่มสระอิ /i/ กลุ่มสระอุ /u/ ซึ่งสามารถแบ่งย่อยเป็นสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นสระพื้นฐานจะประกอบด้วยสระ 6 เสียง คือ [a] [a:] [i] [i:] [u] [u:] นอกจากนี้ยังมีสระ [e] [e:] [o] [o:] ซึ่งเป็นสระที่เพิ่มขึ้นมา จากการแตกตัวจากสระ [i] [i:] และ [u] [u:] ตามลำดับ

8. แนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見

ในระบบการระบุเสียงของภาษาจีนโบราณยังไม่มีสัทอักษรหรือระบบพินอินในการระบุหน่วยเสียงของอักษรจีนแต่ละตัว จึงจำเป็นต้องใช้อักษรจีนหนึ่งตัวมาระบุหน่วยเสียงและสัทลักษณะของอักษรจีน ซึ่งอักษรหมู่ 見 คืออักษรที่ใช้ในการระบุเสียงพยัญชนะต้น ซึ่งอักษรที่อยู่ภายใต้หมู่ของอักษรหมู่ 見 ก็จะมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันกับอักษรหมู่ 見 ซึ่งตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านสัทวิทยาจีนโบราณระบุว่าอักษรหมู่ 見 แทนค่าหน่วยเสียงพยัญชนะต้น เสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกักไม่ก้อง [k] (Wang, 2015, p. 50; X. N. Liu, 2007, p. 81; Tang, 1991, p. 36)

ทั้งนี้ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 ที่ปรากฏในอักษรานุกรมแต่ละเล่มในแต่ละยุคสมัย ว่ามีลักษณะและแนวทางการวิวัฒนาการเป็นไปในทิศทางใด ดังแนวคิดต่อไปนี้

8.1 แนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 ของอักษรานุกรมกวางอวี่น (廣韻)

อักษรานุกรมกวางอวี่น¹¹ เป็นอักษรานุกรมทางเสียงที่เขียนขึ้นในสมัยของจักรพรรดิซ่งเจินจง (宋真宗) (ค.ศ. 1008) ซึ่งเป็นการปรับปรุงมาจากอักษรานุกรมทางเสียงฉบับก่อนหน้า ได้แก่ อักษรานุกรมเฉียวอวี่น (切韻) และถังอวี่น (唐韻) ตามลำดับ ซึ่งระบบเสียงของอักษรานุกรมชุดนี้ (เรียกรวมกันว่าเป็นระบบเสียงแบบอักษรานุกรมเฉียวอวี่น) เป็นระบบเสียงหลักของภาษาจีนโบราณยุคกลาง ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการระบุเสียงสัมผัสของกลอนและบทประพันธ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสอบรับราชการในยุคนั้น ๆ

ทั้งนี้ อักษรานุกรมกวางอวี่นได้มีการแบ่งหมวดอักษรแทนเสียงพยัญชนะออกเป็น 35 เสียง ตามทัศนะของหวังลี่ (Wang, 2015, p. 50) ซึ่งอักษรหมู่ 見 ก็นับเป็นหนึ่งใน 35 หมู่อักษรแทนเสียงพยัญชนะ โดยผู้ศึกษาสาขาวิชาจีนโบราณ ทั้ง หวังลี่ (Wang, 2015, p. 50) หลิวเสี่ยวหนาน (X. N. Liu, 2007, p. 81) ถังจิวฟาน (Tang, 1991, p. 36) ต่างระบุให้อักษรหมู่ 見 แทนค่าหน่วยเสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] ทั้งสิ้น

8.2 แนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 ของอักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่น (中原音韻)

อักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่น เขียนขึ้นในสมัยราชวงศ์หยวน (ค.ศ. 1324) โดยมีผู้เขียนคือโจวเต๋อชิง (周德清) ซึ่งอักษรานุกรมเล่มนี้เป็นอักษรานุกรมที่เปลี่ยนรูปแบบการเขียนแบบดั้งเดิมของอักษรานุกรมชุดเฉียวอวี่น (คือเฉียวอวี่น ถังอวี่น และกวางอวี่น) จากการแบ่งหมวดส่วนท้ายพยางค์ที่เคยจำแนกจากเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 4 คือ เสียงผิง (平) สั่ง (上) ชิว (去) และรุ่ (入) แล้วจึงจำแนกเสียงส่วนท้ายพยางค์แต่ละเสียงภายใต้กรอบใหญ่คือวรรณยุกต์นั้น อักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่นกลับใช้ส่วนท้ายพยางค์เป็นกรอบใหญ่ แล้วค่อยจำแนกเสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงใต้กรอบของส่วนท้ายพยางค์นั้น ๆ

นอกจากการปรับรูปแบบการนำเสนอแล้ว อักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่นยังมีการปรับระบบเสียงที่น่าเสนอจากระบบเสียงดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาของอักษรานุกรมชุดเฉียวอวี่น ไปใช้ระบบเสียงภาษาพูดทั่วไปของประชาชนในยุคสมัยนั้น ซึ่งเป็นสำเนียงถิ่นภาคเหนือ (Li, 1983, p. 7) ทำให้ได้รับคำวิจารณ์อย่างหนัก

ทั้งนี้ การเปลี่ยนไปใช้ระบบเสียงภาษาพูดในสมัยราชวงศ์หยวน ทำให้ระบบเสียงในอักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่นมีความแตกต่างจากระบบดั้งเดิมค่อนข้างมาก เช่น มีการแบ่งวรรณยุกต์ฮินหยาง (阴阳) สำหรับเสียงวรรณยุกต์ผิง และมีการยุบรวมเสียงวรรณยุกต์รุ่เข้ากับเสียงวรรณยุกต์อื่น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของภาษาถิ่นภาคเหนือที่เริ่มมีความแตกต่างกับภาษาถิ่นภาคใต้ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองในประวัติศาสตร์จีน เมื่อราชวงศ์หยวน (ซึ่งเป็นชาวมองโกล) เข้ามาปกครองจีน จึงได้ทำการย้ายเมืองหลวงจากเมืองหลวงเดิมของราชวงศ์ซ่งคือเมืองหลินอัน (臨安) ปัจจุบันคือเมืองหังโจว (杭州) ไปยังเมืองหลวงทางเหนือคือเมืองต้าตู (大都) ปัจจุบันคือเมืองปักกิ่ง (北京) เมื่อศูนย์กลางการปกครองไปอยู่ภาคเหนือ ระบบต่าง ๆ ก็เปลี่ยนไปตามภูมิภาค รวมถึงระบบเสียงในภาษาทางการด้วย การปรับเปลี่ยนของอักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่นจึงเป็นการเปลี่ยนระบบที่ยึดโยงอยู่กับระบบเสียงเก่าและรูปแบบโบราณของอักษรานุกรมชุดเฉียวอวี่น (ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์สุย) และเปลี่ยนเข้าสู่การใช้อักษรานุกรมที่ใช้ระบบเสียงที่ร่วมสมัยในยุคราชวงศ์หยวนแทน

ทั้งนี้สำหรับอักษรหมู่ 見 กลับไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบเดิม และยังคงแทนค่าเสียงเดิมคือเสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] (Li, 1983, p. 83)

¹¹ การเขียนทับศัพท์ภาษาจีนในบทความฉบับนี้ใช้ตามเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิไทย ตามประกาศสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฉบับพิมพ์พิพุทธศักราช 2543

8.3 แนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 ของอักษรานุกรมหงู่เจิ้งอวี่น (洪武正韻)

อักษรานุกรมหงู่เจิ้งอวี่นนี้เขียนขึ้นในสมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงู่ที่ 8 (ค.ศ.1375) ซึ่งเป็นอักษรานุกรมที่กลับไปใช้รูปแบบเดิมของอักษรานุกรมซุดเซี่ยอวี่น ที่มีการแบ่งเสียงวรรณยุกต์เป็นกรอบใหญ่ก่อน แล้วจึงค่อยจำแนกเสียงส่วนท้ายพยางค์ให้อยู่ใต้กรอบของเสียงวรรณยุกต์นั้น ๆ ทั้งยังมีการเก็บพยัญชนะต้นเสียงก้องและเสียงวรรณยุกต์รู้ไว้ด้วยเช่นกัน แต่ในด้านของระบบเสียงในอักษรานุกรมเล่มนี้ก็กลับแตกต่างจากทั้งระบบของเซี่ยอวี่นและระบบของจงหยวนอินอวี่น

อักษรานุกรมหงู่เจิ้งอวี่นได้ระบุระบบเสียงภาษาทางการที่สามารถใช้สื่อสารได้ทั่วทั้งประเทศ เป็นระบบเสียงภาษาหนังสือสมัยราชวงศ์หมิงโดยเฉพาะ ซึ่งถึงแม้จะมีรูปแบบการแบ่งวรรณยุกต์และส่วนท้ายพยางค์เหมือนกับระบบของเซี่ยอวี่นและก่วงอวี่น แต่ระบบเสียงของภาษาจีนได้เปลี่ยนไปจากระบบดั้งเดิมในสมัยสุย-ซ่ง (คือภาษาจีนยุคกลาง) เพราะในช่วงระยะเวลาที่ราชวงศ์หยวนเข้ามาปกครองจีน วัฒนธรรมท้องถิ่นรวมถึงชนกลุ่มน้อยได้รับความนิยมนมากขึ้น และภาษาถิ่นต่าง ๆ เริ่มมีอิทธิพลกับภาษาราชการ บทประพันธ์และงานด้านวรรณกรรมต่าง ๆ เริ่มให้ความสนใจในการใช้ภาษาถิ่นและสำเนียงท้องถิ่น ตลอดจนใช้ภาษาพูดทั่วไป (白话文) มากขึ้น จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับระบบเสียงภาษาทางการที่โน้มเอียงเข้าหาความเป็นท้องถิ่นมากขึ้นตลอดเวลา จนเมื่อราชวงศ์หมิงขึ้นมาแทนที่ ก็ได้รื้อฟื้นระบบราชการและภาษาจีนของชาวฮั่นกลับมา แต่ภาษาราชการของสมัยหมิงก็มีระบบเสียงที่แตกต่างกับระบบเสียงดั้งเดิมในอักษรานุกรมซุดเซี่ยอวี่นไปแล้ว ทำให้ราชสำนักหมิงต้องสร้างอักษรานุกรมเล่มใหม่เพื่อจัดระบบเสียงและการใช้สัมผัสต่าง ๆ ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเสียงภาษาจีนของยุคนั้นจริงๆ (Ye, 2001, pp. 27-28)

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องที่ตั้งของเมืองหลวง ซึ่งมีผลต่อระบบเสียงในภาษาเช่นกัน เพราะราชวงศ์หมิงได้ย้ายเมืองหลวงกลับมาทางใต้ที่เมืองหนานจิง (南京) ทำให้ระบบเสียงภาษาทางการของราชวงศ์หมิงมีลักษณะเป็นภาษาถิ่นภาคกลาง คือคล้ายภาษาหนานจิงอยู่บ้าง ซึ่งจะแตกต่างกับระบบเสียงของภาษาพูดทั่วไปของภาคเหนือที่บันทึกไว้ในอักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่นอยู่มาก

ทั้งนี้ถึงระบบเสียงหลาย ๆ อย่างของหงู่เจิ้งอวี่นจะแตกต่างกับทั้งระบบของก่วงอวี่นและจงหยวนอินอวี่น แต่สำหรับอักษรหมู่ 見 กลับยังคงแทนค่าหน่วยเสียงเดิม คือ เสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] (Ye, 2001, p. 29)

จากแนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 จากอักษรานุกรมทั้ง 3 เล่ม จากช่วงเวลาที่แตกต่างกัน 3 ยุคสมัย ทำให้ได้เห็นความแน่นอนของอักษรหมู่ 見 ว่าหน่วยเสียงของอักษรหมู่ 見 คือเสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] มาโดยตลอด ตั้งแต่ราชวงศ์สุยมาจนถึงราชวงศ์หมิง

นอกจากนี้ ผู้เขียนได้สืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูลการวิจัย CNKI¹² พบว่าไม่มีงานวิชาการฉบับใดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเสียงอักษรหมู่ 見 ในสมัยชิง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้เขียนจึงทบทวนเพียงระบบเสียงที่มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์นับตั้งแต่อักษรานุกรมก่วงอวี่นในสมัยซ่ง เป็นต้นมา

¹² CNKI (China National Knowledge Infrastructure) เป็นโครงการก่อสร้างข้อมูลสารสนเทศระดับชาติของประเทศไทย จัดตั้งโดยมหาวิทยาลัยชิงหวา (Tsinghua University) ในปี 2539 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงที่สุดของประเทศไทย

CNKI เป็นห้องสมุดออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยและเป็นบริษัทที่พัฒนาฐานข้อมูลใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ปัจจุบันให้บริการด้านฐานข้อมูลและโครงการดิจิทัลแก่มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ กว่า 50 ประเทศทั่วโลก (Tongfang Knowledge Network Technology, n.d.)

9. ผลการศึกษา

ในการแปลพระคัมภีร์หมวดเบญจบรรณพบว่ามีคำวิสามานยนามปรากฏทั้งหมด 912 ชื่อ จากคัมภีร์ 5 เล่ม แบ่งย่อยได้ 4 ประเภท ได้แก่ พระนามพระเจ้า ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่และชื่ออื่น ๆ ซึ่งสามารถแจกแจงได้ดังนี้

1. ตารางแสดงจำนวนวิสามานยนามที่ปรากฏในการถ่ายทอดเสียงจากภาษาฮีบรู

พระคัมภีร์	พระนามพระเจ้า	ชื่อบุคคล	ชื่อสถานที่	ชื่ออื่น ๆ	รวม
ปฐมกาล	1	320	105	55	481
อพยพ	-	44	16	13	73
เลวีนิติ	-	2	-	5	7
กัณฑ์ดารวิถึ	-	165	124	8	297
เฉลยธรรมบัญญัติ	-	-	34	20	54
รวม	1	531	279	101	912

ทั้งนี้ วิสามานยนามทุกคำหรือชื่อทุกชื่อที่ปรากฏในการถ่ายทอดเสียง ผู้เขียนนับชื่อละหนึ่งครั้งเท่านั้น ไม่นับรวมชื่อเดิมที่ปรากฏซ้ำ ยกเว้นชื่อเดิมที่ปรากฏในประเภทอื่นหรือสื่อความหมายใหม่ เช่น คานาอัน ปฐก.9:18 𐤒𐤍𐤏𐤍 [xənaːʕan] ที่เป็นชื่อบุคคล (บุตรของฮาม หลานของโนอาห์) คานาอัน ปฐก.11:31 𐤒𐤍𐤏𐤍 [kənaːʕan] ที่เป็นชื่อสถานที่ (ดินแดนคานาอัน) และคานาอัน ปฐก.13:7 𐤒𐤍𐤏𐤍𐤏 [kənaʕaniː] ที่เป็นชื่อชนเผ่า (ชาวคานาอัน) จึงแยกนับเป็นสามคำที่ไม่ซ้ำกัน หรือหากปรากฏในชื่อประเภทเดียวกัน แต่กล่าวถึงเป้าหมายที่ต่างกัน ก็จะแยกนับเป็นคนละชื่อกัน เช่น เอโนค ปฐก.4:17 𐤀𐤏𐤍𐤕 [hanoːx] ที่เป็นชื่อบุคคล (บุตรของคาอิน หลานของอาดัม) และ เอโนค ปฐก.5:18 𐤀𐤏𐤍𐤕 [hanoːx] ที่เป็นชื่อบุคคล (เอโนค ผู้ชอบธรรม ผู้ดำเนินกับพระเจ้า) ซึ่งเป็นคนละบุคคลกัน ถึงแม้ชื่อเดียวกัน ก็จำแนกไว้เป็นสองคำที่ไม่ซ้ำกัน

ในการนี้ผู้เขียนรวบรวมรายชื่อต่าง ๆ สรุปไว้เป็นตัวอย่างโดยสังเขป ดังนี้

2. ตารางแสดงตัวอย่างคำวิสามานยนามที่ปรากฏในพระคัมภีร์

คัมภีร์	บทที่	ข้อที่	ชื่อฮีบรู	สัทอักษร	ชื่อภาษาจีน	เสียงสืบสร้าง ¹³	ชื่อภาษาไทย
ปฐก	30	11	𐤅𐤍	[gaːð]	迦得	[ka tək]	กาด
ปฐก	36	26	𐤒𐤍𐤏	[xəraːn]	基兰	[ki lan]	เคราน
ปฐก	35	19	𐤁𐤏𐤕𐤌 𐤒𐤏𐤕	[beːθ laːhem]	伯利恒	[pək li ʏəŋ]	เบสเลเฮม
อพย	33	11	𐤒𐤏	[nuːn]	嫩	[nuən]	นูน
อพย	2	10	𐤏𐤕𐤌	[moːʃe]	摩西	[muo si]	โมเสส
อพย	17	7	𐤏𐤕𐤌𐤏	[məriːvaː]	米利巴	[mi li pa]	เมรีบาห์

¹³ เสียงสืบสร้างภาษาจีนโบราณที่ปรากฏในการศึกษานี้ สืบสร้างจากระบบเสียงของอักษรนากรมหองอู่เจิ้งอวี่เป็นหลัก อย่างไรก็ตามมีอักษรบางตัวที่ไม่ปรากฏข้อมูล จึงมีการเทียบเคียงไปใช้เสียงจากภาษาจีนปัจจุบันแทน ได้แก่อักษร 𐤏 /xa/ และอักษร 𐤏 /mən/

คัมภีร์	บทที่	ข้อที่	ชื่อฮีบรู	สัทอักษร	ชื่อภาษาจีน	เสียงสืบสร้าง ¹⁴	ชื่อภาษาไทย
ลนต	8	7	𐤅𐤆𐤏	[ʔe:fo:ð]	以弗得	[ie fət tək]	เอโฟต
กตว	6	2	𐤍𐤆𐤏	[na:zi:r]	拿细耳	[na si ɲie]	นาซีร์
กตว	13	6	𐤅𐤀𐤅	[ka:le:v]	迦勒	[ka lək]	คาเลบ
กตว	26	33	𐤍𐤏𐤅𐤆𐤏	[səla:fəħa:ð]	西罗非哈	[si lo fie xa]	เศโลเฟห์
ฉธบ	11	13	𐤒𐤀𐤏	[gilga:l]	吉甲	[kiət kiap]	กิลกาล
ฉธบ	4	43	𐤒𐤀𐤍	[go:lan]	哥兰	[ko lan]	โกลาน
ฉธบ	27	15	𐤅𐤀𐤍	[ʔa:me:n]	阿们	[ʔo mən]	อาเมน

ตารางข้างต้นผู้เขียนคัดเลือกชื่อวิสามานยนามที่ปรากฏในพระคัมภีร์เล่มต่าง ๆ ในหมวดเบญจบรรณมาพอสังเขป โดยเลือกให้มีชื่อที่มีทั้งพยางค์เดียว สองพยางค์ สามพยางค์ ไปจนถึงสี่พยางค์ อย่างไรก็ตามผู้เขียนสรุปและวิเคราะห์ในส่วนของการถ่ายถอดเสียงภาษาฮีบรูมาเป็นภาษาจีน ที่ปรากฏการใช้อักษรหมู่ 見 ดังนี้

3. ตารางอักษรหมู่ 見 ที่ใช้ในการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรู

อักษรหมู่ 見					
ลำดับที่	อักษรฮีบรู	สัทอักษรสากล	อักษรจีน (พร้อมเสียงสืบสร้างสมัยหมิง)	จำนวน(ตัว)	ร้อยละ
1	כ	/k/, /x/ ¹⁵	迦 ka 基 ki 各 kak 吉 kiət 甲 kiap 歌 ko 哥 ko 結 kiet 古 ku 劍 kiam 割 kot 斤 kiən	12	31
2	ג	/g/, /ɣ/	迦 ka 基 ki 各 kak 吉 kiət 甲 kiap 歌 ko 哥 ko 革 kək 沽 ku 谷 kuk 季 ki 戈 kuo	12	31
3	ק	/q/	加 ka 基 ki 各 kak 干 kon 甲 kiap 結 kiet 哥 ko 該 kai 金 kiəm	9	23
4	ח	/ʔ/	迦 ka 結 kiet	2	5
5	ת	/h/	哥 ko 結 kiet	2	5

¹⁴ เสียงสืบสร้างภาษาจีนโบราณที่ปรากฏในการศึกษานี้ สืบสร้างจากระบบเสียงของอักษรอนุกรมห่งอู่เจิ้งอวั้นเป็นหลัก อย่างไรก็ตามมีอักษรบางตัวที่ไม่ปรากฏข้อมูล จึงมีการเทียบเคียงไปใช้เสียงจากภาษาจีนปัจจุบันแทน ได้แก่อักษร 哈 /xa/ และอักษร 們 /mən/

¹⁵ อักษรฮีบรูบางตัวแทนค่าหน่วยเสียงที่ต่างกันเมื่ออยู่ในตำแหน่งที่ต่างกันโดยพยางค์ ซึ่งก่อให้เกิดการกลายเสียงอย่างหนึ่ง คือการกลายจากเสียงกักเป็นเสียงเสียดแทรกเมื่อมีสระอยู่ด้านหน้าอักษรตัวนั้น มีอักษร 6 ตัวที่อยู่ภายใต้การกลายเสียงนี้ได้แก่ เสียงฐานริมฝีปาก 𐤅 [b] 𐤏 [p] เสียงฐานปุ่มเหงือก 𐤃 [d] 𐤎 [t] และเสียงฐานเพดานอ่อน 𐤒 [g] 𐤏 [k] โดยเมื่ออักษรเหล่านี้ตามหลังเสียงสระ จะกลายเป็นเสียงเสียดแทรกเสมอ (ไม่ว่าจะทำหน้าที่เป็นตัวสะกดท้ายพยางค์หรือพยัญชนะต้นพยางค์ก็ตามหลังสระเสียงเปิดของพยางค์ด้านหน้า) เนื่องจากอิทธิพลของเสียงสระเพราะเสียงสระไม่มีการกักเสียง พยัญชนะเสียงกักเหล่านี้จะถูกเสียงสระดึงลักษณะการออกเสียงให้ลมเล็ดลอดออกมาและกลายเป็นเสียงเสียดแทรกแทน เมื่อกลายเป็นเสียงเสียดแทรก จะแทนค่าหน่วยเสียงได้เป็น เสียงฐานริมฝีปาก 𐤅 [v] 𐤏 [f] เสียงฐานปุ่มเหงือก 𐤃 [ð] 𐤎 [θ] และเสียงฐานเพดานอ่อน 𐤒 [ɣ] 𐤏 [x] ซึ่งเสียงเสียดแทรกนี้จึงนับว่าเป็นหน่วยเสียงย่อยของอักษรแต่ละตัว ซึ่งจะปรากฏเฉพาะเมื่อตามหลังสระเท่านั้น ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการจำแนกรูปอักษรระหว่างเสียงกักและเสียงเสียดแทรกเพื่อใช้จำแนกหน่วยเสียงย่อยของอักษร โดยอักษรที่มีจุดอยู่ตรงกลางจะแทนเสียงกัก ส่วนอักษรที่ไม่มีจุดจะแทนเสียงเสียดแทรก ดังนี้ เสียงกัก 𐤅 [b] 𐤏 [p] 𐤃 [d] 𐤎 [t] 𐤒 [g] 𐤏 [k] เสียงเสียดแทรก 𐤅 [v] 𐤏 [f] 𐤃 [ð] 𐤎 [θ] 𐤒 [ɣ] 𐤏 [x] (Pranote et al., 2009, pp. 55-56, 71-72)

อักษรหมู่ 見					
ลำดับที่	อักษรฮีบรู	สัทอักษรสากล	อักษรจีน (พร้อมเสียงสืบสร้างสมัยหมิง)	จำนวน(ตัว)	ร้อยละ
6	ㄗ	/ʃ/	迦 ka 結 kiet	2	5
รวม				39	100

ตารางข้างต้นแสดงอักษรหมู่ 見 ทุกตัวที่ปรากฏในการถ่ายถอดเสียงจากพระคัมภีร์ทั้ง 5 เล่ม ปรากฏว่าอักษรหมู่ 見 ใช้ถ่ายถอดเสียงในภาษาฮีบรูโบราณทั้งสิ้น 6 เสียง คือ /k/, /g/, /q/, /ʔ/, /h/ และ /ʃ/ ตามลำดับ ซึ่งสังเกตได้ว่าหน่วยเสียงทั้งหมดที่ปรากฏ เป็นเสียงในส่วนลึกของช่องปากทั้งสิ้น) คือลำดับที่ 2-1 ฐานเพดานอ่อน /k/, /g/ ลำดับที่ 3 ฐานลิ้นไก่ /q/ ลำดับที่ 4 ฐานสันเสียง /ʔ/ และลำดับที่ 5 ฐานผนังคอ /h/, /ʃ/ (จากลักษณะนี้ ทำให้ตีความได้ในเบื้องต้นว่าอักษรหมู่ 見 อยู่ในกลุ่มฐานกรณ์บริเวณฐานเพดานอ่อน ตามจำนวนเสียงที่ถ่ายถอดหน่วยเสียงเพดานอ่อนมากที่สุด) 24 ตัวจาก 39 ตัว (ทั้งนี้หน่วยเสียง /k/ และ /g/ มีจำนวนเท่ากันที่ 12 อักษร) ในอักษร 12 ตัวนี้ มีอักษรที่ปรากฏซ้ำกัน 7 ตัว คือ 迦 [ka]、基 [ki]、各 [kak]、吉 [kiət]、甲 [kiap]、歌 [ko]、哥 [ko]

ในการปรากฏร่วมกันของคู่เสียงก้องและไม่ก้องในการถ่ายถอดเสียงเข้าสู่อักษรหมู่ 見 ซึ่งพบเป็นจำนวนมาก ทำให้ทราบได้ว่าระบบเสียงภาษาจีนในยุคใกล้นี้ไม่สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเสียงก้องกับเสียงไม่ก้องได้ จึงถ่ายถอดเสียงทั้งสองเข้าสู่หน่วยเสียงเดียวกัน ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับงานของหวังลี่ (Wang, 2015) ที่กล่าวว่า การสลายตัวของเสียงก้องในภาษาจีนเริ่มขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 14 ดังเช่นที่พบในระบบเสียงของอักษรานุกรมจหยวนอินอวิ้น pp. (109-108

ทั้งนี้ ผู้เขียนพบลักษณะของการเน้นพยางค์ในภาษาฮีบรู¹⁶ การเน้นพยางค์นั้นจะทำให้พยางค์ที่ถูกระบุเน้นมีลักษณะเป็นพยางค์ครุ คือมีเสียงหนัก เช่น ข้อความจากพระคัมภีร์ปฐมกาล บทที่ 1 ข้อ 1 ความว่า

בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ

[bərə:ʃi:θ ba:ra: ʔelo:hi:m ʔe:θ hafa:maji:m wəʔe:θ ha:ʔa:res] ¹⁷

ในปฐมกาล พระเจ้าทรงเนรมิตสร้างฟ้าและแผ่นดิน¹⁸

สังเกตได้ว่ามีสัญลักษณ์เป็นขีดขนาดเล็กใต้ตัวอักษร ที่นอกเหนือจากเครื่องหมายบอกเสียงสระ ในข้อความนี้ที่ปรากฏ ได้แก่ , และ , และ , และ , สัญลักษณ์เหล่านี้ทำหน้าที่ในการบ่งบอกเสียงพยางค์ครุหรือเน้นพยางค์ (และในบางครั้งก็ทำหน้าที่แบ่งวรรคตอนของพระคัมภีร์ออกเป็นโครงสร้างย่อย ๆ) โดยพยางค์ที่ถูกระบุเน้นเสียงมักจะเป็นพยางค์สุดท้ายหรือก่อนสุดท้ายเสมอ ดังนี้

בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ

[bərə:ʃi:θ ba:ra: ʔelo:hi:m ʔe:θ hafa:maji:m wəʔe:θ ha:ʔa:res]

¹⁶ ภาษาฮีบรูไม่มีเสียงวรรณยุกต์ในระดับพยางค์ แต่มีการเน้นเสียงในระดับคำ ซึ่งตำแหน่งที่จะได้รับการเน้นเสียงส่วนมาก มักจะเป็นพยางค์สุดท้ายของคำนั้น ๆ

¹⁷ สังเกตได้ว่าอักษรวิธีของภาษาฮีบรูแตกต่างจากภาษาอื่น ๆ คือมีการเขียนจากขวาไปซ้าย ซึ่งตรงข้ามกับอักษรวิธีของอักษรละตินและการระบุเสียงด้วยสัทอักษร ทั้งนี้ผู้เขียนเลือกที่จะคงรูปแบบการเขียนแบบขวาไปซ้ายของภาษาฮีบรูไว้ และเพิ่มคำอธิบายในส่วนนี้เพื่อป้องกันความสับสนเกี่ยวกับอักษรวิธีที่ไม่สอดคล้องกัน

¹⁸ ข้อความในพระคัมภีร์ภาษาไทยคัดลอกจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาษาไทย ฉบับปี 1971

โดยพยางค์ที่ขีดเส้นใต้คือพยางค์ที่เน้นเสียง ซึ่งการเน้นพยางค์จะทำให้พยางค์นั้นต้องออกเสียงหนักกว่าปกติ มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เสียงไม่ก้องที่เน้นพยางค์ ต้องออกเสียงหนักจนมีลักษณะโน้มเอียงไปคล้ายกับเสียงก้อง ในทางกลับกันเสียงก้องที่ไม่เน้นพยางค์ จะไม่ได้เน้นการออกเสียงหนัก อาจมีลักษณะโน้มเอียงไปคล้ายกับเสียงไม่ก้อง ซึ่งเป็นเสียงที่เบาว่า การปะปนกันผ่านการเน้นพยางค์จึงเป็นอีกความสัมพันธ์หนึ่งระหว่างคู่เสียงก้องและไม่ก้อง ที่อาจเกิดการแปรในกระบวนการใช้ภาษา โดยพบว่าชื่อที่มีอักษร ㄍ /g/ ซึ่งเป็นเสียงก้อง ปรากฏทั้งหมด 48 ครั้ง มีจำนวนการเน้นพยางค์ทั้งหมด 19 ครั้ง ซึ่งปรากฏในตำแหน่งท้ายคำทั้งสิ้นและไม่เน้นพยางค์ 29 ครั้ง ซึ่งทำให้มีลักษณะการออกเสียงคล้ายกับเสียงไม่ก้อง ในขณะที่ชื่อที่มีอักษร ㄎ /k/ ซึ่งเป็นเสียงไม่ก้อง ปรากฏทั้งหมด 62 ครั้งโดยเน้นพยางค์ 30 ครั้งและไม่เน้นพยางค์ 32 ครั้ง ทำให้เห็นว่าสัดส่วนของการเน้นพยางค์ระหว่างอักษรทั้ง 2 ตัวนั้นแตกต่างกัน 2 กัน และเป็นไปได้ว่าอักษร ㄍ /g/ มีสัดส่วนค่อนข้างไม่เน้นพยางค์เป็นหลัก ซึ่งทำให้เกิดการโน้มเอียงไปคล้ายกับเสียงไม่ก้อง เมื่อทำการถ่ายถอดเสียงเข้าสู่ภาษาจีน ทำให้ภาษาจีนถ่ายถอดเสียงของอักษรเหล่านี้เข้าสู่หน่วยเสียงไม่ก้องของอักษรหมู่ 見 ในภาษาจีนยุคใกล้นั่นเอง

สำหรับเสียงฐานลิ้นไก่ /q/ มีอักษรที่ถ่ายถอดเสียงนี้ทั้งสิ้น 9 ตัว และมีอักษร 5 ตัวที่ปรากฏซ้ำกับหน่วยเสียง /k/ ได้แก่ 基 [ki]、各 [kak]、甲 [kiap]、哥 [ko]、結 [kiet] ผู้เขียนสันนิษฐานว่า ด้วยเหตุความใกล้เคียงของฐานในการออกเสียง ประจวบกับเสียงฐานลิ้นไก่ไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาจีน จึงมีการใช้ฐานเสียงเพดานอ่อนมาถ่ายถอดเสียงฐานลิ้นไก่แทน เพราะมีการปรากฏซ้ำของอักษรที่ใช้ถ่ายถอดมากถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนอักษรที่ใช้ถ่ายถอดเสียงฐานนี้ทั้งหมด

อีกประการหนึ่งเสียงฐานลิ้นไก่ /q/ นี้ ในภาษาฮีบรูเป็นเสียงพยัญชนะเน้นเสียง (emphatic consonants) ซึ่งเป็นการออกเสียงเชิงซ้อน กล่าวคือเป็นการประสมกันระหว่างเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน คือ [k] กับเสียงฐานผนังคอ [ʕ] ควบกันเป็นเสียง [kʕ] ซึ่งลักษณะการออกเสียงแบบนี้เป็นกลุ่มเสียงประเภทเสียงควบผนังคอ (Pharyngealization) หรือเสียงควบเพดานอ่อน (Velarization) (คาดการณ์จากการเปรียบเทียบกับภาษาเซมิติกกลุ่มอื่น เช่นภาษาเอธิโอเปียและภาษาอาหรับ) โดยชาวยิวในอิสราเอลออกเสียงนี้ตามแบบอย่างของภาษาข้างเคียงคือภาษาอาหรับ (ออกเสียงเป็น [q]) ในขณะที่ชาวยิวในยุโรปไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะเน้นเสียงได้ การออกเสียงของอักษรตัวนี้จึงออกเสียงเป็นเสียงพยัญชนะธรรมดาที่ไม่ได้เน้นเสียงคือเสียง [k] เพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาในทวีปยุโรป (Blau, 2010, p. 68) จากลักษณะนี้ช่วยยืนยันความใกล้เคียงระหว่างเสียง [q] และเสียง [k] ในภาษาฮีบรูได้เช่นกัน ทำให้การถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรูมาเป็นภาษาจีน มีการถ่ายถอดเสียงเข้าสู่อักษรหมู่ 見 เป็นจำนวนมาก

สำหรับเสียงฐานเส้นเสียง /ʔ/ เป็นลักษณะของการกลมกลืนเสียงมาจากพยางค์หน้า โดยเสียง 𠵹 [kiet] นั้น เป็นการถ่ายถอดเสียงที่เกิดจากการควบรวมพยางค์ก่อนหน้าทั้งพยางค์มาไว้ในอักษรตัวเดียว กล่าวคืออักษรจีน 1 ตัวถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรูมากกว่า 1 พยางค์ กรณีนี้มาจาก ปฐก.46:17 ชื่อบุคคล มัลคีเอล 𐤌𐤍𐤊𐤀 [malki:ʔe:l] ภาษาจีนถ่ายถอดเป็น 瑪結 [ma kiet] ซึ่งอักษร 𠵹 [kiet] ได้ควบรวมเสียงในภาษาฮีบรู 2 พยางค์ คือ 𐤍 [ki:] + 𐤀 [ʔe:l] ทำให้การถ่ายถอดเสียงของพยางค์ 𐤌 [ʔe:l] ที่มีพยัญชนะฐานเส้นเสียงถูกถ่ายถอดรวมอยู่กับอักษรที่ใช้ถ่ายถอดเสียงพยัญชนะฐานเพดานอ่อนนั่นเอง

และอักษร 𠵹 [ka] ที่ใช้ถ่ายถอดเสียงนั้น ปรากฏใน กตว.13:7 ชื่อบุคคล อิกาล 𐤇𐤍𐤁 [jiyʔa:l] ภาษาจีนถ่ายถอดเสียงเป็น 以迦 [ie ka] ซึ่งแท้จริงแล้วอักษร 𠵹 [ka] ได้รับอิทธิพลมาจากเสียงตัวสะกดท้ายพยางค์ของพยางค์ด้านหน้า ที่ลงท้ายด้วย อักษร ㄍ /y/¹⁹ ทำให้เกิดการกลมกลืนเสียงมายังพยางค์ถัดมาที่มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงฐานเส้นเสียง ㄎ /ʔ/ การถ่ายถอดนี้จึงนับเป็นการแบ่งพยางค์ที่แตกต่างจากการแบ่งพยางค์ในภาษาฮีบรู เพราะแท้จริงแล้วจะต้องแบ่งเสียงเป็น [jiy] และ [ʔa:l] แต่ในการถ่ายถอดเสียงนี้ก็กลับแบ่งเป็น [ji] และ [yʔa:l] ซึ่งอาจเกิดจากการรับรู้เสียงที่แตกต่างกันของ

¹⁹ เสียงตัวสะกดนี้เป็นเสียงที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงฮีบรูปัจจุบัน กล่าวคือไม่มีความแตกต่างระหว่างเสียงกัก /g/ และเสียงเสียดแทรก /y/ ของอักษร ㄍ แต่ในภาษาฮีบรูในพระคัมภีร์พบว่ามีการระบุความแตกต่างกัน (Pranote et al, 2009, p. 54)

คณะผู้แปล

สำหรับเสียงฐานพ่นคอก /ʃ/ และ /h/ มีทฤษฎีว่าในภาษาเซมิติกตะวันตกเฉียงเหนือดั้งเดิม (ภาษาต้นตระกูลของภาษาฮีบรู) อักษร 𐤃 /h/ และ 𐤄 /ʃ/ มีหน่วยเสียงย่อยอยู่ 2 หน่วยเสียง คือ 𐤃 /h/, /χ/ และ 𐤄 /ʃ/, /y/ ซึ่งปรากฏหลักฐานในการถ่ายถอดเสียงคำวิสามานยนามในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมภาษาฮีบรูไปยังพระคัมภีร์เซปทัวร์จินต์ซึ่งเป็นฉบับแปลภาษากรีกของพันธสัญญาเดิมที่เก่าแก่ที่สุด (250 ปีก่อนคริสตกาล) โดยในการถ่ายถอดนั้น มีการใช้อักษร χ และ y ในการถ่ายถอดหน่วยเสียงที่เป็นเสียงฐานพ่นคอกอ่อน คือ /χ/ และ /y/ ของอักษร 𐤃 และ 𐤄 เช่น ราเชล (ภรรยาของอิสอัค) 𐤓𐤕𐤕 [ra:he:l] ถ่ายถอดเป็นภาษากรีก Ραχηλ [raχel] และ กาสซา (ชื่อเมือง) 𐤍𐤕𐤕 [ʒazza:] ถ่ายถอดเป็นภาษากรีก Γάζης [yazes] ซึ่งเป็นการถ่ายถอดเสียงดั้งเดิมของภาษาเซมิติกตะวันตกเฉียงเหนือที่ยังคงอยู่ในภาษาฮีบรูนั่นเอง (Rendsburg, 1997, pp. 71-72)

ในการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรูมาเป็นภาษาจีน มีการใช้อักษรหมู่ 見 ถ่ายถอดเสียงจากอักษร 𐤃 /h/ และ 𐤄 /ʃ/ จำนวนทั้งสิ้น 3 คำ คือ เยรีโค (ชื่อเมือง) 𐤏𐤓𐤕 [jɛrɛ:ko:] 耶利哥 [iə li ko], ราเชล 𐤓𐤕𐤕 [ra:he:l] 拉結 [lap kiet] และ กาสซา 𐤍𐤕𐤕 [ʒazza:] 迦薩 [ka sat] จาก กตว.22:1, ปฐม.29:6 และฉธบ.2:23 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำไปเทียบเคียงกับฉบับที่ถ่ายถอดเป็นภาษากรีกนั้น พบว่าสอดคล้องกันทั้งสิ้น คือมีการถ่ายถอดเป็นเสียง /χ/ และ /y/ จึงสันนิษฐานได้ว่าในการถ่ายถอดเสียงมาเป็นภาษาจีนมีหลักการเดียวกันในการถ่ายถอดเสียงดังกล่าว ซึ่งตีความได้ในเบื้องต้นว่าฉบับถ่ายถอดเสียงภาษาจีนนี้มีการอ้างอิงหลักการถ่ายถอดเสียงมาจากฉบับภาษากรีกด้วย การถ่ายถอดเสียงนี้จึงสอดคล้องกับคำอธิบายเรื่องหน่วยเสียงย่อยของอักษร 𐤃 /h/, /χ/ และ 𐤄 /ʃ/, /y/ (Blau, 2010, pp. 75-76)

นอกจากนี้ในเสียงฐานพ่นคอก /ʃ/ ยังมีลักษณะการถ่ายถอดเสียงอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้อักษรหมู่ 見 ซึ่งเกิดจากการควบรวมพยางค์ในภาษาฮีบรูและเกิดการกลมกลืนเสียงจากพยางค์ก่อนหน้าอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นการถ่ายถอดเสียงที่มีกระบวนการซับซ้อนในตัว โดยชื่อนี้ปรากฏใน กตว.1:13 ชื่อบุคคล ปากีเอล 𐤑𐤏𐤕𐤓 [pa:ki:ʔe:l] ภาษาจีนถ่ายถอดเป็น 帕結 [p^ha kiet] ซึ่งอักษร 結 [kiet] ได้ควบรวม 2 พยางค์ท้ายของชื่อนี้ คือ 𐤓 [ʃi:] และ 𐤕 [ʔe:l] และได้รับอิทธิพลจากตัวสะกดท้ายพยางค์ของพยางค์แรก 𐤑 [pa:] คือเสียงตัวสะกด /y/ รวมกันเป็น /y/+ 𐤓 [ʃi:] + 𐤕 [ʔe:l] กลายเป็นการถ่ายถอดเสียงเข้าสู่อักษร 結 [kiet] ซึ่งเป็นการกลมกลืนเสียงขึ้นและถ่ายถอดออกมาในรูปดังกล่าว

จากภาพรวมของอักษรหมู่ 見 จะเห็นได้ว่าเสียงส่วนมากที่ถ่ายถอดจะอยู่ในฐานพ่นคอกอ่อน มีเพียงส่วนน้อยที่อยู่ในฐานลิ้นไก่ และในกรณีของเสียงฐานลิ้นเสียงและฐานพ่นคอกอ่อนนั้นล้วนมีปัจจัยภายนอกพยางค์ที่ก่อให้เกิดการกลมกลืนเสียงขึ้น (ซึ่งมีเสียงแบบเป็นเสียงฐานพ่นคอกอ่อน) และนอกจากนี้ก็เป็นปัจจัยด้านสัทวิทยาของภาษาฮีบรูเอง ที่ภาษาจีนก็มีการถ่ายถอดเสียงดั้งเดิมในภาษาฮีบรูไว้เช่นเดียวกับคัมภีร์ฉบับภาษากรีก เช่นอักษร 結 ที่ปรากฏในการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรูที่แตกต่างกันถึง 5 เสียง ได้แก่ เสียงฐานพ่นคอกอ่อน /k/, /g/ เสียงฐานลิ้นไก่ /q/ เสียงฐานพ่นคอก /h/, /ʃ/ และเสียงฐานลิ้นเสียง /ʔ/ โดยเสียงทั้งหมดนี้มีลักษณะร่วมกันคือมีความเกี่ยวข้องกับเสียงฐานพ่นคอกอ่อน โดยเสียงฐานลิ้นไก่ /q/ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเสียงฐานพ่นคอกอ่อนเป็นอย่างมาก ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ในขณะที่เสียงฐานพ่นคอก /h/, /ʃ/ และเสียงฐานลิ้นเสียง /ʔ/ ล้วนมีปัจจัยจากพยางค์ก่อนหน้าที่ส่งผลให้เกิดการกลมกลืนเสียงขึ้นดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วข้างต้น ทั้งยังปรากฏเพียงจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับภาพรวมทั้งหมดของการถ่ายถอดเสียง การถ่ายถอดเสียงทั้งหมดเหล่านี้จึงเป็นการถ่ายถอดเสียงจากเสียงฐานพ่นคอกอ่อนทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ในเบื้องต้นว่า อักษรหมู่ 見 ในระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้มีฐานกรณ์อยู่ในฐานพ่นคอกอ่อน

สำหรับการถ่ายถอดเสียงของอักษรหมู่ 見 ปรากฏเสียงจากฐานพ่นคอกอ่อนอยู่ 2 เสียงหลัก คือหน่วยเสียง /k/ และ /g/ ซึ่งเสียง /k/ เป็นเสียงกัก ไม่ก้อง ส่วนเสียง /g/ เป็นเสียงกัก ก้อง จากปรากฏการณ์การถ่ายถอดเสียงด้วยอักษรหมู่เดียวกัน ออกเป็น 2 ลักษณะข้างต้น (อักษรหมู่ 見 ถ่ายถอดเสียง /k/ 62 ครั้ง และถ่ายถอดเสียง /g/ 48 ครั้ง) ทำให้ตีความได้ว่าระบบ

เสียงภาษาจีนในยุคใกล้ได้กลืนเสียงไม่ก้อง /k/ กับเสียงก้อง /g/ เข้าด้วยกัน ซึ่งแสดงว่าเสียงก้องได้สลายตัวไปจากระบบเสียงภาษาจีนแล้ว

การถ่ายถอดเสียงนี้จึงมีการใช้เสียงก้องและเสียงไม่ก้องปะปนกัน และหากตัดสินจากจำนวนอักษรในการถ่ายถอด ก็มีแนวโน้มว่าอักษรหมู่ 見 น่าจะเป็นเสียงไม่ก้องเป็นเสียงหลัก ประกอบกับการศึกษาสัทวิทยาจีนส่วนใหญ่ระบุให้อักษรหมู่ 見 แทนเสียง /k/ (X. N. Liu, 2007, p. 81) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของการถ่ายถอดเสียงของอักษรหมู่ 見 ผู้เขียนจึงสรุปว่าอักษรหมู่ 見 แทนเสียง /k/ ในระบบเสียงภาษาจีนยุคใกล้

ในส่วนของความแตกต่างระหว่างภาษาจีนยุคใกล้กับภาษาจีนปัจจุบัน พบว่าในภาษาจีนปัจจุบันอักษรหมู่ 見 มีการแตกตัวของเสียงพยัญชนะต้นเป็น 2 หน่วยเสียงคือ เสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ไม่ก้อง [k] และเสียงกักเสียดแทรก ฐานปุ่มเหงือก-เพดานแข็ง ไม่ก้อง [te] ซึ่งกระบวนการกลายเสียงพยัญชนะนี้เป็นรูปแบบการวิวัฒนาการของระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบันรูปแบบหนึ่ง คือ การกลายเป็นเสียงหน้าลิ้น (舌面化) ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของเสียงสระหน้า (介音) ทำให้เกิดการกลมกลืนเสียงขึ้น เสียงดั้งเดิมที่เป็นเสียงโคนลิ้น (ฐานเพดานอ่อน) จึงถูกเลื่อนไปด้านหน้าเป็นเสียงหน้าลิ้น (ฐานปุ่มเหงือก-เพดานแข็ง) โดยเสียงสระที่ส่งผลให้เกิดการกลายเสียงนี้คือสระ [i] และ [y] (Wang, 2015, p. 120)

หากสังเกตในตารางอักษรหมู่ 見 ที่ถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรู จะพบว่ามีการปะปนกันของเสียง [k] และเสียง [te] ในระบบเสียงภาษาจีนปัจจุบัน ซึ่งสามารถสรุปเป็นตารางได้ ดังนี้

4. ตารางอักษรหมู่ 見 ซึ่งจำแนกเป็นเสียง [k] และ [te] ในภาษาจีนปัจจุบัน

อักษรฮีบรู	เสียง [k]	เสียง [te]
ㄉ	古 各 割 歌 哥	迦 基 結 劍 吉 斤 甲
ㄌ	歌 革 沽 哥 谷 戈 各	迦 基 甲 吉 季
ㄎ	該 干 哥 各	基 加 甲 結 金
ㄎ	-	結 迦
ㄎ	哥	結
ㄎ	-	結 迦

จากตารางข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเสียง [k] และเสียง [te] อย่างชัดเจน คือทั้ง 2 หน่วยเสียงแยกตัวจากกันในการจับคู่กับเสียงส่วนท้ายพยางค์ที่แตกต่างกัน โดยอักษรกลุ่มที่คงเสียงดั้งเดิม [k] ว่าจะประสมกับส่วนท้ายพยางค์ที่ไม่มีสระหน้า [i] และ [y] เช่น 古 [ku²¹⁴]²⁰ 各 [kə⁵¹] 割 [kə⁵⁵] 歌 [kə⁵⁵] 哥 [kə⁵⁵] 該 [kai⁵⁵] 干 [kan⁵⁵] ส่วนอักษรกลุ่มที่เปลี่ยนไปออกเสียงใหม่ [te] จะประสมกับส่วนท้ายพยางค์ที่มีสระหน้าหรือมีสระหลักเป็นเสียง [i] และ [y] เช่น 迦 [teia⁵⁵] 基 [tei⁵⁵] 結 [teie³⁵] 劍 [teien⁵¹] 吉 [tei³⁵] 斤 [tein⁵⁵] 甲 [teia²¹⁴] สำหรับอักษรที่มีสระหลักและสระหน้าเป็นเสียง [y] ไม่ปรากฏในการถ่ายถอดเสียงจากภาษาฮีบรู ทั้งนี้ผู้เขียนขอหยิบยกตัวอย่างประกอบพอสังเขป เพื่อให้ได้เห็นภาพรวมของการกลายเสียงดังกล่าว สำหรับอักษรที่เดิมมีเสียง [k] แต่กลายเสียงเป็น [te] จากการประสมกับสระ [y] เช่น 君 [teyn⁵⁵] 軍 [teyn⁵⁵] 居 [tey⁵⁵] 俱 [tey⁵¹] 句 [tey⁵¹] 決 [teye³⁵] 卷 [teyen²¹³] ทำให้ทราบได้ว่าปัจจัยในการกลายเสียงคือเสียงส่วนท้ายพยางค์ที่มีสระหน้าหรือสระหลักเป็นเสียง [i] และ [y]

นอกจากสามารถสรุปปัจจัยเบื้องต้นได้แล้ว การศึกษานี้ยังพบว่าการกลายเสียงเหล่านี้ต้องเกิดขึ้นภายหลังการแปล

²⁰ ตัวเลขขนาดเล็กลงมาของสัทอักษรเหล่านี้แสดงเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์ในภาษาจีนกลางยุคปัจจุบัน โดยเสียงที่หนึ่ง (อินผิง 阴平) มีค่า 55 เสียงที่สอง (หยิงผิง 阳平) มีค่า 35 เสียงที่สาม (สังเซิง 上声) มีค่า 214 และเสียงที่สี่ (ซีวเซิง 去声) มีค่า 51 (Zhang, 2018, p. 50)

พระคัมภีร์ฉบับนี้ คือหลังช่วงสุดท้ายของภาษาจีนยุคใกล้และก่อนการวางรากฐานให้กับระบบสัทอักษรพินอิน (漢語拼音方案) ทำให้เราสามารถตีกรอบเวลาการกลายเสียงนี้ได้โดยคร่าว ๆ คือในช่วงปี 1919-1950 นั่นเอง ทั้งนี้ระบบเสียงที่ใช้ในการถ่ายถอดเสียงน่าจะเป็นระบบเสียงในยุคก่อนศตวรรษที่ 18 เนื่องจากหวังลี่ (Wang, 2015) ได้กล่าวไว้ในหนังสือประวัติภาษาจีนว่า ระบบเสียงภาษาจีนกลางเริ่มมีการแยกตัวของชุดพยัญชนะ [k] [kʰ] [x] กับ [tɕ] [tɕʰ] [ɕ] แล้วตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 18 (p. 122)

และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับภาษาถิ่นอู๋ (吳方言) ซึ่งเป็นภาษาถิ่นบริเวณเจียงซูและเจ้อเจียงและเมืองเซียงไฮ้ พบว่ามีความสอดคล้องกันในการปรากฏร่วมของเสียง [k] และ [tɕ] เช่น ในภาษาถิ่นเซียงไฮ้ อักษรเหล่านี้มีเสียงอ่านดังนี้ 迦 [ka⁵³] 基 [tei⁵³] 結 [tei⁵⁵] 劍 [tei³⁵] 吉 [tei⁵⁵] 加 [ka⁵³] 金 [teiŋ⁵³] 季 [tei³⁵] 斤 [teiŋ⁵³] 甲 [teia⁵⁵] ซึ่งอักษร 迦 [ka⁵³] และ 加 [ka⁵³] ยังคงมีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียง [k] ในภาษาถิ่นเซียงไฮ้ ซึ่งพระคัมภีร์ฉบับยูเนี่ยนได้เริ่มดำเนินการแปลที่เมืองเซียงไฮ้

10. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาข้างต้น ได้ยืนยันแล้วว่าอักษรหมู่ 見 แทนค่าหน่วยเสียงฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] มาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับอักษรหมู่ 見 ในอักษรานุกรมทางเสียงสมัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอักษรานุกรมกวางอวี่น (ในสมัยราชวงศ์ซ่ง) อักษรานุกรมจงหยวนอินอวี่น (ในสมัยราชวงศ์หยวน) และอักษรานุกรมทงอู๋เจ็งอวี่น (ในสมัยราชวงศ์หมิง) ซึ่งระบุว่าอักษรหมู่ 見 มีเสียงเป็นเสียง [k] และอักษรหมู่ 見 ยังคงรักษาเสียงนี้ได้จนถึงช่วงปลายราชวงศ์ซ่งที่เริ่มทำการแปลพระคัมภีร์ฉบับนี้

โดยการถ่ายถอดเสียงภาษาฮีบรูในการแปลพระคัมภีร์ฉบับยูเนี่ยนได้แสดงให้เห็นถึงเสียงดั้งเดิมของอักษรหมู่ 見 คือเสียงพยัญชนะต้น ฐานเพดานอ่อน เสียงกัก ไม่ก้อง [k] จากการที่อักษรหมู่ 見 ถ่ายถอดเสียงฐานเพดานอ่อนในภาษาฮีบรูเป็นจำนวนมาก และได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเสียงภาษาจีนยุคใกล้กับเสียงภาษาจีนปัจจุบันที่ถึงแม้จะมีภาพรวมของระบบเสียงที่ใกล้เคียงกันและมีระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนัก แต่ก็มีเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่บ้าง และการเปลี่ยนแปลงที่พบจากการศึกษานี้ พบว่าอักษรหมู่ 見 ในระบบเสียงยุคใกล้มีหน่วยเสียง [k] เพียงเสียงเดียวในขณะที่อักษรหมู่ 見 ในระบบเสียงปัจจุบันมีการแตกตัวออกไปเป็น 2 หน่วยเสียง [k] และ [tɕ] ตามลักษณะโครงสร้างส่วนท้ายพยางค์ที่ประสมกับพยัญชนะต้น โดยมีปัจจัยการกลายเสียงคือเสียงสระ [i] และ [y] และการกลายเสียงนี้น่าจะต้องเกิดขึ้นหลังจากการแปลพระคัมภีร์ฉบับนี้แล้วเสร็จ ผู้เขียนคาดการณ่ว่าอยู่ในช่วงปี 1919-1950

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- Biblica Thailand องค์การอมตธรรม. (2011). *Prakhristham khamphi amatatham ruam samai chabap khonkhwa* พระคริสตธรรมคัมภีร์อมตธรรมร่วมสมัยฉบับค้นคว้า [NIV study Bible]. Biblica.
- Pranote Buskornreungrat, Seri Lorkanpai, & Neti Khuchotikul ประณต บุษกรเรืองรัตน์, เสรี หล่อกันภัย. และเนติ คูโชติกุล. (2009). *Waiyakom pasa hebrew khong phanthasanyaderm* ไวยากรณ์ภาษาฮีบรูของพันธสัญญาเดิม [Biblical Hebrew grammar]. Prachumthong Printing Group.
- Thailand Bible Society สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (2006). *Benjaban chabap mattrathan* เบญจบรรณ ฉบับมาตรฐาน [Standard Pentateuch Bible]. Dansuttha Printing.
- Tongfang Knowledge Network Technology Co., Ltd. (Beijing) 同方知网 (北京) 技术有限公司. (n.d.). *Karn poet thotlong chai thankormun khong CNKI hai mahawitthayalai prathet Thai* การเปิดทดลองใช้ฐานข้อมูลของ CNKI ใ้มหาวิทยาลัยประเทศไทย [Trial of CNKI database for universities in Thailand]. Retrived April 27, 2022, from <http://www.lib.hcu.ac.th/images/filedownload/CNKI.PDF>

ภาษาอังกฤษ

- Blau, J. (2010). *Phonology and Morphology of Biblical Hebrew*. Eisenbrauns.
- Chinese Bible Translation 聖經中文翻譯. (n.d.). *Hehe ben* 和合本 [Chinese Union Version]. Retrived April 27, 2022, from https://www.translatebible.com/chinese_union_version.html
- Chinese Bible 中文聖經:和合本. (n.d.). *Heheben (1919)* 和合本 (1919) [Chinese Union Version (1919)]. Retrived March 22, 2022, from <https://biblebento.com/cuvs/cuvs.html>
- Gu, X. W. 顾雄伟. (2015). *Tangdaimi zhou fan hanyu dui yin yanjiu-yi bu kong jingang yizhu wei zhongxin kaocha* 唐代密咒梵汉语对音研究——以不空金刚译著为中心考察 [Study on Sanskrit-Chinese transliteration of Dharani Sutra in Tang Dynasty—Resource from Amoghavajra’s transliteration Works] [Doctoral thesis]. Fudan University.
- Hong Kong Bible Society 香港聖經公會. (2006). *Shengjing-Hehe ben (Shen ban)* 聖經—和合本 (神版) [The Holy Bible – Chinese Union Version (Shen-Edition)]. Hong Kong Bible Society.
- Huang, X. M. 黃錫木. (2004). *Shengjing fangyi he chuanbo zhi liu huaren shengjing fanyi de gongzuo (xia)* 「聖經翻譯和傳播」之六華人聖經翻譯的工作 (下) ["Bible translation and dissemination" - The work of six Chinese Bible translations (Part 2)]. Retrived March 22, 2022, from http://occr.christiantimes.org.hk/art_0073.htm
- Kittel, R. (1997). *Biblia Hebraica Stuttgartensia*. Deutsche Bibelgesellschaft.
- Li, X. K. 李新魁. (1983). “*Zhongyun yinyun*” *yin xi yanjiu* 《中原音韵》音系研究 [Study on sound system of Zhongyuanyinyun]. Zhongzhou Shuhua Press.
- Liu, J. 刘俊. (2008). *Shengjing fanyi shi* 圣经翻译史 [History of Bible translating]. *Jilin sheng jiaoyu xueyuan xuebao* 吉林省教育学院学报 [Journal of College of Education of Jilin] 24, 78-79.

- Liu, X. N. 刘晓南. (2007). *Hanyu yinyun yanjiu jiaocheng* 汉语音韵研究教程 [Textbook in research of Chinese phonology]. Peking University Press.
- Rendsburg, G. A. (1997). Ancient Hebrew phonology. In A. Kaye (Ed.), *Phonologies of Asia and Africa* (pp. 65-83). Eisenbrauns.
- Tang, Z. F. 唐作藩. (1991). *Yinyun xue jiaocheng* 音韵学教程 [Chinese phonology textbook]. Peking University Press.
- Wang, L. 王力. (2015). *Hanyu shi gao* 汉语史稿 [History of Chinese]. Zhonghua Book Company.
- Ye, B. K. 叶宝奎. (2001). *Ming qing guan huayin xi* 明清官话音系 [Sound system of Ming-Qing period Mandarin]. Xiamen University Press.
- You, C. R. 尤垂然. (2019a). *Hehe ben jian shi he fanyi shilue (shang)* 《和合本》简史和翻译策略 (上) [A brief history and translation of “Chinese Union Version” (Part 1)]. Retrived October 10, 2020, from <http://www.christianweekly.net/2019/sa2037636.htm>
- You, C. R. 尤垂然. (2019b). *Hehe ben jian shi he fanyi shilue (xia)* 《和合本》简史和翻译策略 (下) [A brief history and translation of “Chinese Union Version” (Part 2)]. Retrived October 10, 2020, from http://www.christianweekly.net/2019/sa2037780.htm?fbclid=IwAR21Zlo43knUQkaWeo6B_5wR8qMRRCvEPXDaJVkxYZ4TxQuV3_-OV5XrYk
- Zhang, B. 张斌. (2018). *Xin bian xiandai hanyu* 新编现代汉语 [Newly edited modern Chinese]. Fudan Press.